

Het Nederlandse Donateurspanel

Het Nederlandse Donateurspanel van WWAV wordt mede mogelijk gemaakt door het CBF, Toezichthouder Goede Doelen en is uitgevoerd door Kien

METING SEPTEMBER 2020

Alle ontwikkelingen rondom het donateursvertrouwen in Nederland leest u in dit nieuwste rapport van het Nederlands Donateurspanel (NDP). Blijft het donateursvertrouwen in het derde kwartaal van 2020 op niveau? Of gaat het meer richting het, door de coronacrisis beïnvloede, lage consumentenvertrouwen?

De extra vragen die we dit kwartaal stelden, zijn allebei vergelijkingen met eerdere rapporten. Zo kun je lezen wat ons panel verwacht van de wereld in 2025. Ook vroegen we naar het vertrouwen in diverse instanties. Welk effect heeft de coronacrisis hierop?

DONATEURSVERTROUWEN DAALT RICHTING CONSUMENTENVERTROUWEN

Figuur 1: Ontwikkeling van donateurs- en consumentenvertrouwen 2005-2020

De verwachte daling van het donateursvertrouwen leek in juni nog mee te vallen (van -6 naar -14). In september zien we dat het donateursvertrouwen de trend van het consumentenvertrouwen volgt. Donateurs zijn pessimistischer geworden over hun eigen geefgedrag en het geefklimaat in Nederland. Het cijfer komt uit op -20.

De grootste verandering binnen het indexcijfer komt doordat veel meer mensen denken dat de Nederlandse bevolking in de afgelopen 12 maanden minder is gaan geven aan goede doelen. 51% van het panel denk dat dit het geval is, tegen 10% van de mensen die denken dat Nederland afgelopen jaar meer is gaan geven. Opvallend is dat het panel over de toekomst niet anders is gaan denken.

Als we kijken naar het toekomstgerichte donateursvertrouwen (het verwachte geefgedrag van de panelleden en de verwachting van het geefklimaat in Nederland) verandert dit nauwelijks in vergelijking met juni. In juni was dit cijfer al wel gezakt in vergelijking met de meting van maart. Het imago van goede doelen is in de afgelopen kwartalen licht verbeterd.

	sep-20	jun-20	mrt-20
Terugblikcijfer	-24,8	-9,1	-4,1
Vooruitblikcijfer	-23,5	-22,2	-6,7
Imago	-4,2	-7,2	-9,8
Donateursvertrouwen Gewogen gemiddelde van bovenstaande drie cijfers	-20	-14	-6

Het consumentenvertrouwen bleef afgelopen maanden redelijk stabiel. In maart was het indexcijfer nog -2, maar dit daalde onder invloed van de coronacrisis via -22 in april naar -31 in mei. Sindsdien blijft het cijfer redelijk stabiel en komt het in september uit op -28.

IN 2025...

In 2015 hebben we ons panel vragen gesteld over hoe de wereld er in 2020 uit zou zien. Wat is er uitgekomen van de verwachtingen van toen? We vroegen deze keer naar de verwachting voor 2025. Zijn we optimistischer of pessimistischer gaan denken over een aantal onderwerpen?

We legden het panel elf stellingen voor. We zetten de opvallende uitkomsten op een rijtje.

OPVALLEND IN 2015

Zijn de voorspellingen die het panel in 2015 deed uitgekomen?

- In 2015 dacht **44%** van het panel dat het aantal sterfgevallen door honger wereldwijd zou toenemen. Dit terwijl al sinds 1995 het aantal sterfgevallen aan het dalen is ¹. De Verenigde Naties verwacht daarentegen wel dat onder invloed van de coronacrisis het aantal sterfgevallen door honger kan gaan verdubbelen ².
- In 2015 (midden in de grootste vluchtelingenstroom die Nederland kende sinds de Tweede Wereldoorlog) dacht **85%** van het panel dat in 2020 het aantal asielzoekers zou zijn afgenomen. Dat is uitgekomen. In 2015 waren er 45.035 asielaanvragen tegenover 25.265 in 2019 ³. De aantallen liggen in 2020 onder invloed van de coronacrisis nog veel lager.
- **35%** van het panel verwachtte dat in 2020 er nog geen medicijn zou zijn tegen alzheimer. Hoewel er wel verschillende medicijnen op de markt zijn, lijkt hét medicijn inderdaad nog niet gevonden.⁴
- **34%** van het panel verwachtte dat de meerderheid van de auto's in 2020 energiezuinig zouden zijn. In 2019 was het percentage hybride en elektrische auto's slechts **3,7%**.⁵

¹ <https://tinyurl.com/sterfgevallenhonger>

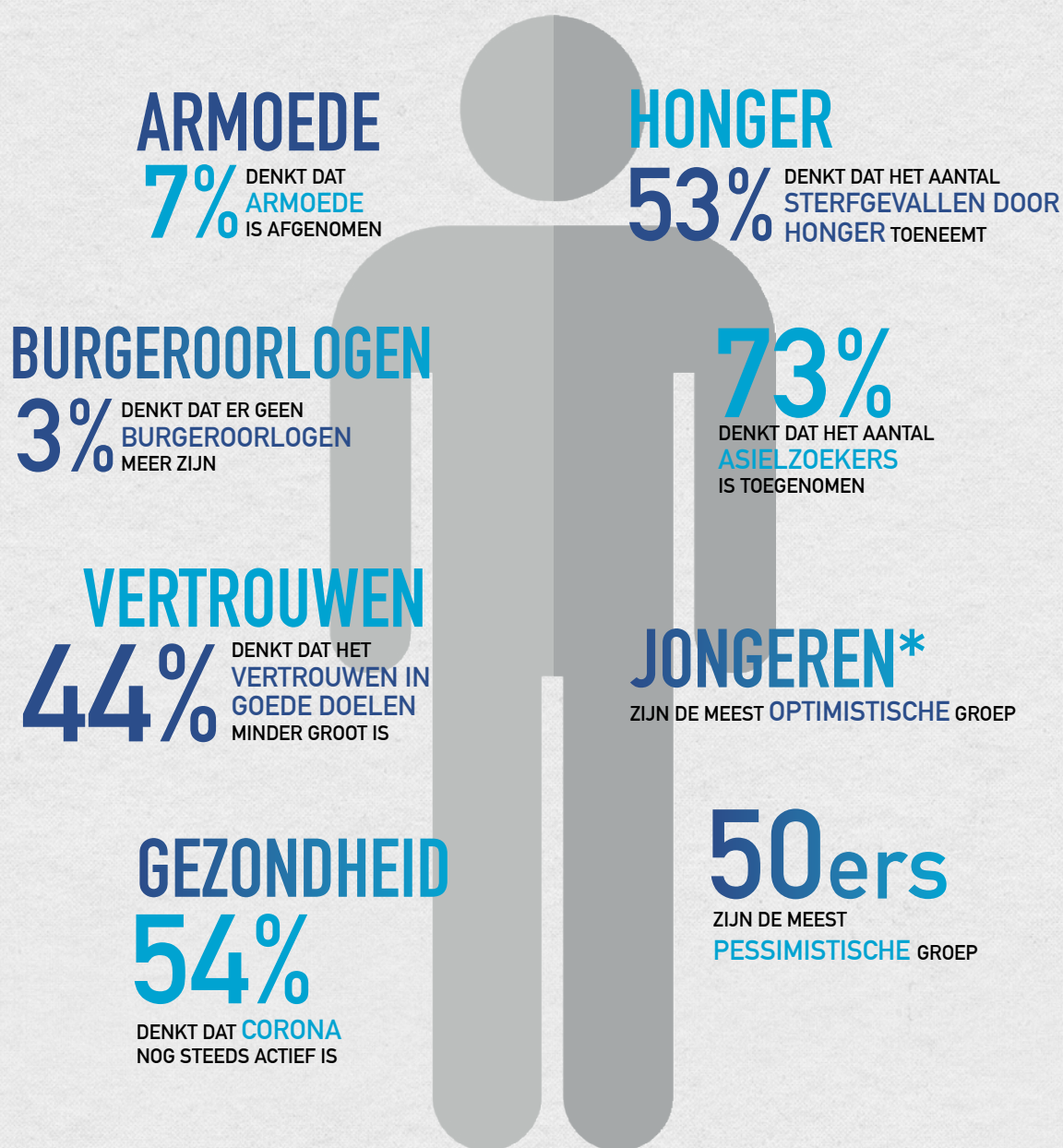
² <https://tinyurl.com/vnwaarschuwt>

³ <https://opendata.cbs.nl/#/CBS/nl/dataset/83102NED/table?dl=4126D>

⁴ <https://www.dementie.nl/behandeling-van-dementie-met-medicijnen>

⁵ https://issuu.com/raivereniging/docs/mobiliteit_in_cijfers_auto_2019-2020

DIT VERWACHT HET PANEL OVER HET JAAR 2025

Naast deze opvallende uitkomsten zijn er ook drie waar de meningen erg over verdeeld zijn.

	Oneens	Neutraal / geen mening	Eens
Over 5 jaar leven mensen gezonder	37%	35%	29%
Over 5 jaar zijn artsen in staat de meeste kankersoorten te genezen	37%	40%	24%
Over 5 jaar bestaat er een medicijn tegen alzheimer	29%	51%	20%

Figuur 3: opvallende uitkomsten op de stellingen

Opvallend hier is de grote groep die neutraal of geen mening als antwoord geeft.

* jongeren zijn volwassenen van 18 tot 30 jaar

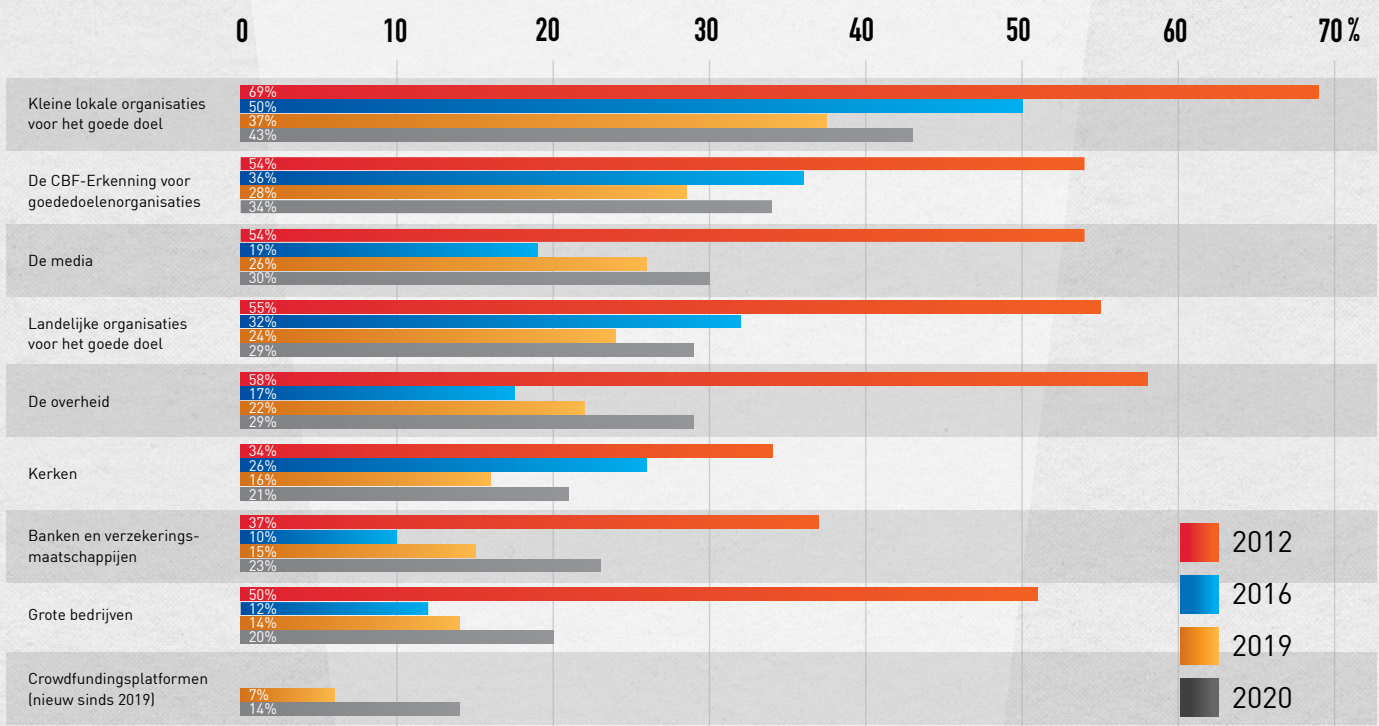
VERWACHTING 2020 TEGENOVER 2025

- Mensen zijn niet optimistischer geworden over het genezen van kanker. Nog altijd denkt slechts **24%** dat kanker over 5 jaar te genezen is.
- Er is iets meer vertrouwen dat er een medicijn komt tegen alzheimer: **15%** in 2015 tegenover **20%** nu.
- Mensen zijn pessimistischer over honger in de wereld. In 2015 dacht **44%** dat het aantal sterfgevallen door honger zou toenemen. Nu is dat **53%**.
- In 2015 verwachtte **20%** dat mensen gezonder zouden leven over 5 jaar. Nu is dat **29%**.
- In 2015 verwachtte **85%** dat er in 2020 meer asielzoekers zouden zijn. Nu denkt **73%** dat er in 2025 meer asielzoekers zijn.

VERTROUWEN IN INSTANTIES

Bij deze meting vroegen we ook hoeveel vertrouwen men heeft in instanties, zoals kleine goede doelen, de media en grote bedrijven. Dit is een vraag die we het panel vaker voorleggen. We hebben de resultaten van 2012, 2016, 2019 en 2020 naast elkaar gelegd.

We stelden het panel de vraag hoeveel vertrouwen zij hebben in verschillende instanties. In onderstaande grafiek is per jaar weergegeven hoe groot het percentage is dat ruim voldoende vertrouwen tot veel vertrouwen heeft in de verschillende instanties.

Figuur 4: Percentage voldoende tot veel vertrouwen in instanties door de jaren heen

WAT WE ZIEN:

- In vergelijking met **2012** is het **vertrouwen in instanties sterk gedaald**. Zo halveert het aantal mensen dat ruim voldoende tot veel vertrouwen heeft in de overheid (van 58% naar 29%). Maar in vergelijking met **2019 stijgt het vertrouwen** in alle instanties. We hebben niet onderzocht hoe dit komt, maar een verklaring zou kunnen zijn dat de onzekerheid die je kan ervaren rond de covid-19-pandemie ertoe bijdraagt dat je de instanties op het gebied van vertrouwen herwaardeert.
- De kleine, lokale organisaties worden in 2020 – net als voorgaande jaren – nog altijd het **meest vertrouwd onder de genoemde instanties**.
- De verschillen tussen mannen vrouwen zijn klein, maar **vrouwen hebben over het algemeen iets meer vertrouwen** in instanties.
- De media worden steeds meer vertrouwd. De laatste twee metingen zien we een stijging. Opvallend is dat **door de veertigers** de media veel minder vertrouwd worden in vergelijking met de dertigers en de vijftigers (25% vs. beiden 32%).
- Dertigers hebben het **meest vertrouwen in de overheid**, ouderen van 60+ het minst (41% vs. 22%).
- **Hoogopgeleide panelleden** hebben significant **meer vertrouwen in instanties** dan laag- en middelhoog opgeleide panelleden.
- Panelleden uit **Noord-Nederland** hebben **meer vertrouwen in instanties** dan mensen uit West-Nederland. Zo spreekt 39% van de Noord-Nederlanders vertrouwen uit richting de media tegenover 26% uit West-Nederland.

De index van het donateursvertrouwen wordt driemaandelijks bepaald door het Nederlandse Donateurspanel en geeft aan hoe het staat met het vertrouwen in goede doelen. Het kan dan ook als barometer dienen voor de goededoelensector. De index van het donateursvertrouwen is qua methodiek afgeleid van het consumentenvertrouwen van het Centraal Bureau voor Statistiek (CBS) en wordt bepaald op basis van vijf vragen over het geefklimaat, over de geefbereidheid en over het imago van goede doelen. De respondenten kunnen bij deze vragen vinden dat het beter gaat ('de optimisten'), dat het slechter gaat ('de pessimisten') of dat de situatie gelijk blijft. De indicatoren worden berekend door het percentage optimisten te verminderen met het percentage pessimisten.

De metingen worden uitgevoerd door onderzoeksbureau Kien Onderzoek op basis van een voor Nederland representatief gecertificeerd panel van respondenten van 18 jaar en ouder.

Bekijk deze en alle voorgaande metingen en rapporten op www.wwav.nl/ndp.